

9. august 2018

Sagsnr.
2018-0053554

Dokumentnr.
2018-0053554-54

Sagsbehandler
Camilla Kjærager
Hanako Matsuzawa Larsen
Susanne Juul Rohmann

Baggrundsnotat om røgfri skoletid

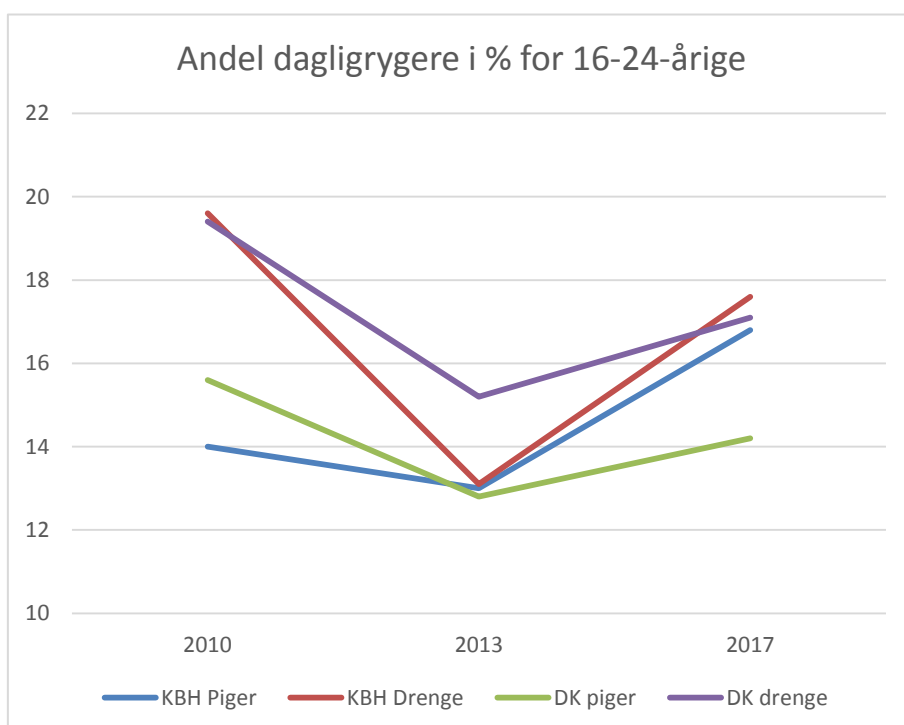
Røgfri skoletid i Københavns Kommune

I 2012 vedtog BR en vision om, at København skal være en røgfri by i 2025, hvor børn og unge kan vokse op uden at blive generet af røg. En røgfri generation af børn og unge er et vigtigt skridt i dette. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har derfor siden 2016 aktivt arbejdet med at understøtte indførelse af røgfri skoletid på skoler i København, inkl. privatskoler. Tre folkeskoler og otte privatskoler i Københavns Kommune har indført røgfri skoletid.

Både KL og Sundhedsstyrelsen opfordrer til at indføre røgfri skoletid for elever på alle kommunens grundskoler.

Udviklingen i andelen af børn og unge, der ryger

Selvom der er taget en række initiativer mod rygning, er andelen af daglige rygere blandt 16-24-årige københavnere de seneste fire år desværre steget fra 13 til 18 % for drenge og 13 til 17 % for piger (jf. Sundhedsprofilen, marts 2018). Dermed følger København den kedelige landsdækkende tendens, hvor andelen af rygere i aldersgruppen fra 16 til 25 år på bare ét år er steget fra 13 til 15 procent (Epinion for Kræftens Bekæmpelse, marts 2017).

**Afdeling for Strategisk
Folkesundhed**

Sjællandsgade 40, Bygning H, 3. sal
2200 København N

EAN nummer
5798009290359

Hvad opnår man med røgfri skoletid?

Formålet med røgfri skoletid er at fjerne synlig rygning fra elevernes hverdag og de fællesskaber omkring rygning, de har på skolerne. Dermed undgås det, at eleverne begynder at ryge for at blive en del af fællesskabet, og at de yngre elever lærer at ryge af ældre elever.

En undersøgelse fra Kræftens Bekæmpelse og Trygfonden fra 2017 viser, at blandt de 14-19-årige, der ryger dagligt, røg næsten én ud af fem for første gang i skoletiden, og tre ud af fem bliver fristet til at ryge, når de er i skole.

Røgfri skoletid udvider det lovgivningsmæssige forbud mod at ryge på skolernes matrikel, således at eleverne heller ikke må ryge, hvis de forlader skolens matrikel. Dermed bliver rygningen usynlig i hele skoletiden.

Hvad siger de unge?

Otte ud af ti 14-19-årige synes, at røgfri skoletid er en god ide (jf. Epinion for Kræftens Bekæmpelse og TrygFonden 2017).

Indtil videre har Aalborg, Randers, Syddjurs og Gladsaxe besluttet at indføre røgfri skoletid på alle kommunale skoler.

Effekt af røgfri skoletid

Vidensråd for Forebyggelse konkluderer i en rapport fra 2018¹, at et håndhævet rygeforbud på skolens matrikel forebygger, at børn og unge begynder at ryge; samt at det virker bedst, når rygeforbud er kombineret med flerstrengede rygeforebyggende aktiviteter, som fx undervisning i at modstå og forstå social påvirkning og inddragelse af forældrene.

Der er gode grunde til at tro, at en udvidelse af forbuddet i form af røgfri skoletid vil gøre denne effekt endnu større. Røgfri skoletid er relativt nyt i Danmark, og der findes endnu ikke evidens for, at det virker, men de hidtidige erfaringer ser ifølge Vidensråd for Forebyggelse lovende ud. Det samme gør erfaringer fra bl.a. Sverige og Norge, hvor man har arbejdet med røgfri skoletid i flere år.

Røgfri Skoletid i Københavns Kommune

Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har siden 2016 arbejdet med at understøtte indførelse af røgfri skoletid på frivillig basis på de københavnske skoler. Forvaltningen tilbyder en række aktiviteter til skolerne med henblik på at hjælpe dem til at indføre røgfri skoletid. Aktiviteterne kan findes i et aktivitetskatalog, ”På Vej mod Røgfri

---

¹ Forebyggelse af Rygning blandt Børn og Unge, Hvad virker?

Skoletid”

https://sundhed.kk.dk/sites/sundhed.kk.dk/files/roegfri_skoletid.pdf

Kataloget indeholder en lang række flerstrengede rygeforebyggende aktiviteter til skolerne, som koblet med regler om røgfri skoletid for eleverne, må forventes at have den bedste effekt.

Håndhævelse af forbud mod at ryge i skoletiden

Sundheds- og Omsorgsforvaltningens erfaringer fra de skoler, der har indført røgfri skoletid, er, at håndhævelsen af forbuddet mod at ryge i skoletiden ikke volder store problemer i praksis. Typisk håndterer skolerne brud på rygereglerne med en eller flere samtaler med eleverne, skriftlige advarsler, og hvis det er nødvendigt, inddrages forældrene.

I forhold til implementering af røgfri skoletid er det vigtigt, at reglerne og konsekvenserne af et brud er beskrevet tydeligt, og at de er synlige for alle. Desuden er det vigtigt at have rygestoptilbud for elever, der ryger.

Samtidig er det vigtigt, at lærerne og ledelsen på skolen hjælper eleverne med at finde på noget andet at lave sammen i pauserne end rygning. Det handler både om at skabe en alternativ kultur, men også at stille de nødvendige rammer og redskaber til rådighed.

En skoleleder fra Københavns Kommune vurderer, at beslutningen om røgfri skoletid blev modtaget positivt af eleverne og skolebestyrelsen. Røgfri skoletid har også medvirket til, at skolen overvejer at ændre på udskolingsbørns udgangstilladelse. Ændringen af udgangstilladelsen vil sikre røgfrihed blandt eleverne i skoletiden, udover det vil give andre gevinster for skolen.